

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА КРУШЕВАЦ

37000 Крушевац, Чолак Антина 41, тел: 037 427 811 факс: 037 421 912 e-mail: kontakt@poljostanica.com

БРОЈ 5

БИЛТЕН

МАЈ 2016

САДРЖАЈ

1. Актуелна заштита повртарских култура-Дипл.инж. Сандра Милетаковић.....	3
2. Систем кошења луцерке-Дипл.инж.Радојка Николић.....	4
3. Расађивање паприке на отвореном- Дил.инж.Сњежана Вујиновић.....	4
4. Заразна шепавост оваца- Дипл.инж Драган Гуњак.	5
5. Силирање првог откоса луцерке и детелина- Дипл.инжБобан Росић.....	6
6. Проређивање плодва брескве - Дипл.инж. Живомир Николић.....	7
7. Доминантне цене воћа и поврћа (кванташке пијаце).....	8
8. Доминантне цене живе стоке (сточне пијаце)	8

Заштита биља

АКТУЕЛНА ЗАШТИТА ПОВРТАРСКИХ КУЛТУРА

Када је у питању заштита поврћа (парадајз, паприка) у затвореном простору, посебну пажњу обратити на парадајз и то на пламењачу, сиву трулеж и штетне инсекте, лисне ваши и белу лептирасту ваш (ове штеточине нападају и паприку).

За сузбијање пламењаче може се применити неки од препарата: ANTRACOL WP 70, DITHANE M 70, POLYRAM DF, PINOZEB M 45, ACROBAT MZ WG, QUADRIS, FOLIO GOLD, BRAVO 720 SC и други.

За сузбијање сиве трулежи може се користити препарат RONILAN DF, SWITCH 62.5 WG, SIGNUM и други.

Лисне ваши су најважније штеточине у овом тренутку у затвореном простору и њих сузбијамо неким од препарата: CHEES 50 WG, MOSPILAN 20 SG, VOLLEY 20 SP, ACTELIC 50, DECIS 2.5 EC, ELISA.

Гриње паучинари знају бити велики проблем заштићеног простора и у том случају ове проблеме решавамо препаратом ABASTATE, VERTIMEC, FOBOS EC и други.

При избору препарата обавезно водити рачуна о каренци.

НАПОМЕНА:

Сва прскања обављати у касним поподневним часовима, по мирном времену без ветра и падавина. Водити рачуна да се у фази цветања не користе препарати који су отровни за пчеле. У тој фази не користити инсектициде! За све препарате неопходно је претходно прочитати упутство и у свему се придржавати прописаног. Приликом рада са пестицидима треба се придржавати мера предострожности уз обавезно коришћење потпуне заштитне опреме.

За сва детаљнија упутства можете се обратити лично у ПССС Крушевац или телефоном на број 037/427-811

Сандра Милетаковић, дипл.инж.

РАТАРСТВО

СИСТЕМ КОШЕЊА ЛУЦЕРКЕ

Луцерка је најважнија и најраспрострањенија крмна култура у нашој земљи. На имањима пољопривредних произвођача чини основу квалитетне крмне базе. Луцеркино сено има велику хранљиву вредност и одличну сварљивост, у њему има протеина, витамина и минералних материја.

Време кошења утиче на принос и квалитет сена луцерке. Ако се порани са кошењем оштетиће се биљке за следећи откос, а ако се закасни добиће се сено лошијег квалитета. Први откос пада почетком маја, други половином јуна, трећи откос се коси крајем јула а четврти почетком септембра.

Оптимална фаза за косидбу је **почетак цветања** јер се тада добијају **највећи приноси квалитетне крме**. Први откос младе луцерке се коси у фази пуног цветања како би се биљке боље укорениле. При косидби првог откоса луцерке почетком маја добија се пет откоса годишње. При косидби луцерке у поподневним сатима сено има већу хранљиву вредност односу на луцерку покошену ујутру.

Последње кошење луцерке треба обавити месец дана пре сталних мразева, али је потребно да размак између предходног и последњег откоса буде око 50 дана. На тај начин биљке у зиму улазе јаче, сакупе у преосталим деловима више хране, па се следећег пролећа боље развијају.

Последњи откос треба да буде нешто виши јер ће тада остаци биљака боље задржавати снежни покривач који ће их штитити од ниских температура.

Радојка Николић Дипл. инж
Саветодавац за ратарство

ПОВРТАРСТВО

РАСАЂИВАЊЕ ПАПРИКЕ НА ОТВОРЕНОМ

Расађивање паприке на отвореном почиње када прође опасност од појаве касних пролећних мразева, односно када се температура ваздуха устали на 15°C и више. Уколико је средња дневна температура нижа од 15°C, са тенденцијом пада, тада се расађивање одлаже док температура ваздуха не буде изнад 15°C. Паприка пресађена по хладном времену и у хладно и влажно земљиште, спорије се укоречава, почиње да жути и дуго не формира листове а и касније плодноси. Уколико се касно крене са садњом тада се смањује период вегетације што може имати за последицу слабије сазревање плодова оних сорти које се беру у физиолошкој зрелости, односно када плодови поцрвене. Младе биљке се теже укоренују када су високе температуре ваздуха и када нема падавина ни услова за наводњавање. Расађивање за рану производњу почиње последњих дана априла, почетком маја, уколико су повољни временски и земљишни услови, за средње рану производњу, расађивање почиње од 10. маја до 25. маја а за касну производњу од 25. маја до 10. јуна.

Паприка захтева плодна, структурна земљишта, доброг водно-ваздушног режима и повољних физичко-хемијских особина. Добри предусеви за паприку су једногодишње легуминозе, стрнине и траве, а лоши предусеви су из фамилије Cucurbitaceae (краставац, тиквице...) као и из фамилије Solanaceae (паприка, парадајз, кромпир, патлиџан...). Паприку не би требало гајити у монокултури, већ на истој парцели би требало садити паприку после 3-4 године.

Обзиром да се расад производи у заштићеном простору, потребно је да расад буде добро окаљен, односно спреман на нове услове средине на отвореном пољу. Каљење младих биљака починње недељу дана пре планиране садње интензивним и честим проветравањима као и смањењем броја заливања, али се повећава заливна норма због провоцирања раста кореновог система. Квалитетан расад паприке треба да има 6-8 стално развијених листова, висине стабла 15-25 цм, добро развијеног кореновог система.

Паприка се најчешће сади на растојању 50-60 цм x 20 цм, машински или ручно. Садња може бити у редове или двореди а може и у вишередне пантљике. Садња може бити и на већем растојању између редова (70 цм) у зависности од врсте култиватора за међуредну обраду. Уколико је растојање између редова веће тада садња мора бити гушћа у реду како би се остварио склоп биљака од 80.000 до 100.000 биљака/ха. Дубина садње је 5-6 цм, није препоручљива дубља садња због тога што треба више времена да се земљиште загреје на већој дубини. Приликом расађивања паприке, важно је постићи што равномернији распоред биљака унутар реда. У склопу ређем од оптималног броја, биљке су развијеније, дају више плодова по биљци, али је укупан принос по јединици површине мањи. Уколико је прегуст склоп биљака, тада се смањује број плодова по биљци, плодови су ситнији, укупан принос по јединици површине се не повећава, али се значајно повећавају трошкови производње због повећаних потреба биљака за исхрану као и за заштиту.

Расађивање је најбоље обавити за време облачних дана, по мирном времену, рано ујутро или касно поподне уколико су високе температуре ваздуха.

Дипл.инж.Сњежана Вујиновић

СТОЧАРСТВО

ЗАРАЗНА ШЕПАВОСТ ОВАЦА

Заразна шепавост оваца је болест која се најчешће јавља као последица лоших услова држања и лоше бриге власника о овцама. У стадо се уноси куповином болесних животиња.

Здраве овце могу оболети када пасу на зараженом пашњаку или пролазе зараженим путем, бораве у зараженим стајама. Узрочници болеси су микроорганизми који живе без присуства ваздуха. Микроорганизми узрокују пропадање папака, а тиме и шепавост.

Знакови болести почињу појавом црвенила коже у муђуапчаном подручју, лаганом отекином, а након тога се јавља некротична рана. Животња почне да шепа. Каснијим развојем болести разара се папак, па овца непрекидно шепа, хода практично на три ноге. Када шепавост захвати више ногу, животиња пасе клечећи на предњим ногама. Касније све мање пасе, више лежи, почиње да мршави.

При прегледу папака осети се јак неугодан мирис. При отварању папка види се да је рожина одвојена од осталог дела па нема своју функцију. Болест у каснијој фази може толико узнатредовати, да се упала прошири до кости, настаје сетса и животиња угине.

Превентивна заштита састоји се највише у држању оваца у адекватним условима, овце треба протеривати кроз базен у којем се налази 5% раствор плавог камена. Веома је битно организовати прегонско напасање са изменом прегона сваких 10 до 15 дана. Када се болест појави, Потребно је одвојити болесне овце од здравих оваца и започети лечење. Лечење се састоји одстрањивањем пропалог дела папка. Тако очишћени папак треба држаи у раствору дезинфицијенса, нпр. У раствору Цетавиона или 10% раствору формалдехина, а након тога папак попрскати антибиотским спрејом. Након тога животиње треба држати на сувој простирци све до оздрављења. Ако је потребно папак треба још неколико пута очистити и напрскати спрејом.

ЕНТЕРОТОКСЕМИЈА

Узрочници ове болести су клостридије, бактерије које живе у храни, тлу и простирци. Развијају се када се за то стекну повољни услови, нпр. смањена отпорност организма, преједање животиње. Најчешће се јавља у пролеће, када се овце истерују на испашу без предходног привикавања на нов начин исхране. Болест се често јавља и код сисајућих јагњади у првих недељу дана живота. Болест се јавља тако што животиње нормално пасе, једе а друго јутро може угинути. Нешто блажи облик траје 3 до 4 дана, али обично завршава угинућем.

Болесне животиње имају пролив, не једу. Неконтролисано се крећу и имају грчеве. Због брзог тока болест се не лечи него се спроводи превентивна вакцинација оваца и јагњади.

Превентивна заштита састоји се у редовном вакцинисању животиња и постепеним привикавањем односно при прелазу с једне врсте хране на другу. Нарочито треба пазити са преласком са зимског obroка на пролећни када се овце пуштају на младу и бујну пашу.

Драган Гуњак, дил.инг.

СИЛИРАЊЕ ПРВОГ ОТКОСА ЛУЦЕРКЕ И ДЕТЕЛИНА

Најчешћи начин спремања сена, конзервисање луцерке, детелине, трава и травно-легуминозних смеша, код нас је природно сушење на сунцу. Поред ове постоји и други начин, мада недовољно познат, а то је конзервисање зелене масе спремањем силаже или сенаже.

Највећи проблем при сушењу првог откоса за сено јесу честе кише у мају месецу, као и висока влажност ваздуха и тла. Поред тога биљке из првог откоса одликују се грубљим стаблом и мањим учешћем лишћа у укупној биљној маси. У таквој маси, лишће се брже суши у односу на стабло, а пресушено лишће се лако круни и отпада, а са њим се губи и најхранљивији део биљке. Уколико у међувремену пада и киша, покошена маса остаје на земљи испирају се хранљиве материје и маса трули.

Због набројаних проблема, неки од наших фармера први откос луцерке конзервишу у форми силаже. Међутим, силирање луцерке није тако једноставан поступак као што је силирање целе биљке кукуруза. Луцерка садржи знатно мање шећера и знатно више протеина и минералних материја, те се не може силирати уобичајеним поступком. Отежавајућа околност је и висока влажност, која може да буде и до 80%. Једини начин да се од ове културе добије квалитетна силажа јесте да се покошена маса пре силирања провене-просуши до нивоа влаге од око 60%. Дужина трајања провењавања зависи од интензитета сунчеве топлоте и може да износи од неколико сати до више од једног дана.

Основни проблеми при спремању силаже од провенулог материјала је отежано сабијање, јер је просушени материјал доста еластичан. Због тога провенулу масу треба уситнити. Практичне препоруке су, да при коришћењу зелене луцерке за силирање, дужина сецакања буде 3 – 5 cm. Обавезно је и додавање кукурузне прекрупце око 7% од укупне силиране масе, или се може користити и маса трава које садрже више шећера. Нарочито пажњу треба обратити на што боље гажење силаже у циљу истискивања ваздуха, добро покривање филијама, као и додатно оптерећење силиране масе.

Дипл.инг.Бобан Росић

ПРОРЕЂИВАЊЕ ПЛОДОВА БРЕСКВЕ

Проређивање плодова у савременој производњи брескве је неодвојиви део пролећне резидбе, чиме се регулише оптерећење воћке родом, крупноћом и квалитетом плодова. Резидбом се углавном регулише број родних грана и вегетативна снага стабла, а проређивањем се регулише оптерећење родних грана, односно усклађује број плодова и лисна површина која треба да их храни.

И ове године оплођено је знатно више цветова, што представља велико оптерећење воћке родом, нарочито код крупноплодних сорти. Зато је неопходно обавити проређивање плодова у циљу повећања крупноће и квалитета плодова. Оптерећење једне родне гране зависи од крупноће плодова и времена дозревања. Ране сорте имају ситнији плод од 80-100гр, средњестасне 120-150гр, а код позних сорти просечна крупноћа плода је од 180-200гр. Препоручује се да се код раних сорти остави до 5 плодова на родној грани, код средње раних 4, а код позних сорти 3 плода. Проређивање плодова треба обавити пре почетка формирања коштице плодова.

Оптimalан рок за проређивање је 20-30 дана после оплодње. Редослед проређивања треба прилагодити времену дозревања. Прво се проређују плодови раних сорти, затим средње ране и на крају позне сорте. Проређивање плодова се обавља ручно и хемијски. Код брескве се углавном обавља ручно проређивање плодова.

Ручним проређивањем прво се уклањају дефектни – повређени плодови као и плодови близанци. Остали плодови на гранчици се проређивањем наизменично распоређују, тако да између њих остаје приближно једнак размак који се креће од 10-15цм, у зависности од сорте. За добар квалитет плодова брескве, треба обезбедити одређен однос броја плодова и лисне површине. На 20-30 листова треба оставити један плод.

На мајским китицама обично се остави само по један плод да би се поред њега развио бујни младар који ће за идућу годину бити родна грана.

Дипл. инг. Живомир Николић

Поштовани пољопривредни произвођачи посетите интернет страницу

www.agroponuda.com

или нам се обратите уколико ВИ желите да понудите свој производ.

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Cene voća i povrća - kvantitativne cijene u Srbiji za period 25.04. - 01.05.2016. godine

Jedinica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	Niš	Novi Sad	Subotica
Banana (Banana)	140	130			
Grejpfrut (Grapefruit)	80				
Jabuka-Idared (Apples-Idared)	50	50	65		
Jabuka-Z. delišes (Apples-G.delishes)	60		65		
Jabuka-Greni Smit (Apples-Greny Smith)	55		65		
Jabuka-ostale (Apples-other)	65				
Jagoda (Strawberry)	190	240			
Kivi (Kiwi)	130	130	85		
Kruška (Pear)	190				
Limun (Lemon)	160	140	140		
Mandarina(Tangerine)	90	90			
Orah (Walnut)	600				
Pomorandža (Orange)	80	80			

Jedinica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	Niš	Novi Sad	Subotica
Brokoli (Broccoli)	200		250		
Karfiol (Cauliflower)	200		240		
Krastavac-saladni (Cucumber for salad)	120	120	130		
Krompir (Potato)	40	35	45		
Krompir-mladi (Baby potato)	120	100	90		
Kupus (Cabbage)	25	35	30		
Luk beli (Garlic)	450	500	530		
Luk-mladi crni (Spring onion)	17	15	15		
Luk-crni (Onion)	55	50	60		
Paprika-babura (Pepper-babura)	300				
Paprika-šilja (Pepper-šilja)	250		300		
Paradajz (Tomato)	150	150	170		
Pasulj-beli (Beans white)	160	180	200		
Patlidžan (Eggplant)	130		150		
Praziluk (leek)	70	80	80		
Rotkiva (radish)	25		15		
Spanać (Spinach)	50	50	35		
Tikvice (Zucchini)	60		110		
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	25		20		
Šargarepa (Carrot)	40	40	40		

Cene žive stoke - stočne cijene u Srbiji za period 25.04.- 01.05.2016. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena-Srbija					
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin		
Bikovi	>500kg	SM				220																	
Dviske	svе težine	svе rase	220		150	130																	
Jagnjad	svе težine	svе rase	320	300	280	260	290	300	300	300	320	300	300			300							
Jarad	svе težine	svе rase	250	170	180	180	220	200			230	240											
Junad	350-480kg	svе rase									220												
Junad	>480kg	svе rase									220												
Koze	svе težine	svе rase	140		120		150	120															
Krave za klanje	svе težine	SM				140			150	150													
Krmače za klanje	>130kg	svе rase	120	130	90	100	100																
Ovca	svе težine	svе rase	160	120	130	110	150	120		180	160	140											
Prasad	16-25kg	svе rase	200	190	200	210	170	200	240	180	200	230	220		200							200	
Prasad	<=15kg	svе rase	200	200	210		180		240	200	180	230		200								200	
Telad	80-160kg	HF	330																				
Telad	80-160kg	SM	400	220		350			380	340	380											380	
Tovljenici	80-120kg	svе rase	130	140	120	130	110	150		120	130	140	130		120							130	
Tovljenici	>120kg	svе rase		150	110	100				110	110	100										110	
Šilježad	svе težine	svе rase	220			200				200	220												